

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: دکتر رمزی برعود
مترجم: م. قربانی
۰۵ اپریل ۲۰۲۲

بازی بزرگ تازه

آیا ونزویلا قادر است با مذاکره به تحریم‌های کشنده آمریکا پایان دهد؟

ورق چگونه برگشته است. روز ۵ مارچ یک هیأت بلندپایه آمریکائی به امید ترمیم روابط اقتصادی با کاراکاس از ونزویلا دیدن کرد. ونزویلا، یکی از فقیرترین کشورهای جهان، بخشی به خاطر تحریم‌های آمریکا و غرب، حداقل این بار از موضع قدرت، قادر است در صورت ادامه پیشرفت مذاکرات با واشینگتن بحران قریبالوقوع انرژی ایالات متحده را کاهش دهد.

ونزویلا به معنای واقعی کلمه کشور فقیری نیست. در سال ۱۹۹۸، یکی از اعضای برجسته اوپک بود که ۳.۵ میلیون بشکه نفت در روز تولید می‌کرد. اگر چه کاراکاس در مجموع نتوانست از مزایای دوران شکوفائی نفتی گذشته خود به سود متنوع ساختن اقتصاد متکی به نفت استفاده کند، اما ترکیبی از قیمت‌های پائین نفت و تحریم‌های تحت هدایت آمریکا بود که این کشور در حال شکوفائی آمریکای جنوبی را به چنین وضعیتی دچار کرد.

در دسامبر ۲۰۱۸، ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا تحریم‌های شدیدی را به ونزویلا تحمیل کرد و واردات نفت را از این کشور قطع کرد. هرچند کاراکاس روزی ۲۰۰.۰۰۰ بشکه نفت به آمریکا صادر می‌کرد، ولی آمریکا توانست به سرعت نفت ونزویلا را با نفت ارزان ۴۰ دالر در هر بشکه جایگزین کند.

در واقع این حرکت ترامپ در آن زمان، اگر نگوئیم تخریب، به معنای ویرانی کامل اقتصاد ونزوئلا به منظور کسب امتیاز سیاسی، یا حتی بدتر از آن بود. تصمیم بر خفه کردن ونزوئلا در دسامبر آن سال کاملاً منطبق با بحران جهانی نفت بود که در نومبر به اوج خود رسید.

در آن زمان ونزوئلا در حال دست‌وپنجه نرم کردن با تحریم‌ها، انزوای منطقه‌ای، بی‌ثباتی سیاسی، تورم شدید، و در نتیجه فقر مفرط بود. این حرکت دولت ایالات متحده به معنای وارد آوردن آخرین ضربه‌ای بود که، چنان‌که بسیاری از جمهوری‌خواهان و برخی دمکرات‌ها باور داشتند، می‌بایست رئیس‌جمهور ونزوئلا، نیکلاس مادورو را از قدرت به زیر می‌کشید.

ونزوئلا مدت‌ها بود که امریکا را برای تعقیب سیاست تغییر رژیم کاراکاس، بر مبنای این ادعا که مادورو سوسیالیست در انتخابات ۲۰۱۸ تقلب کرده است، متهم می‌کرد و به همین نحو ادعا می‌کرد که خوان گوایدو، رهبر اپوزیسیون و مجلس ملی باید بر مسند ریاست جمهوری بنشیند.

از آن پس سیاست خارجی امریکا در امریکای جنوبی عمدتاً بر انزوای ونزوئلا، و در امتداد آن، تضعیف دولت‌های کوبا و دیگر کشورها بود. برای نمونه، در سال ۲۰۱۷ ایالات متحده سفارت خو را در پایتخت کوبا، هوانا، تخلیه کرد و مدعی شد که کارکنان آن هدف «حمله صوتی» - به اصطلاح موج رادیویی با فرکانس بالا - قرار گرفته اند. گرچه این ادعاها هرگز ثابت نشد، آن‌ها از ژست‌های دیپلماتیکی که اوباما از سال ۲۰۱۶ نسبت به کوبا آغاز کرده بود، عقب‌نشینی کردند.

بنا بر اظهار آمار بلومبرگ، تورم در ونزوئلا طی چند سال وخیم‌تر شد و سال گذشته به ۶۸۶.۴ درصد رسید. در نتیجه اکثر مردم ونزوئلا در زیر خط فقر مفرط زندگی می‌کنند.

با این حال دولت کاراکاس به دلایلی که به موضع سیاسی تحلیلگران بستگی دارد، به نحوی به حیات خود ادامه داد. در ونزوئلا مردم اعتماد و اعتقاد زیادی به ارزش‌های سوسیالیستی و نیز مقاومت برای حفظ انقلاب بولیواری در برابر فشار دارند. نیروهای ضد مادورو در امریکا که اغلب در فلوریدا متمرکز هستند، بقای مادورو را به فقدان اراده در واشینگتن ربط دادند. عامل سوم که به آن نیز پیر بها داده می‌شود، روسیه است.

در سال ۲۰۱۹ روسیه با توضیح‌های رسمی گوناگون صدها متخصص نظامی، تکنیسین و سرباز به کاراکاس فرستاد. حضور نظامی روسیه به کاهش هراس از این‌که نیروهای طرفدار واشینگتن دست به یک کودتای نظامی بزنند، کمک کرد.

مناسبات محکم بازرگانی، وام‌ها و غیره نیز به همان اندازه در یاری به گریز از ورشکستگی کامل و احتراز از برخی تحریم‌های امریکا حایز اهمیت بود.

علی‌رغم تخریب اتحاد شوروی در چند دهه پیش، روسیه عمدتاً به میراث ژئوپلیتیک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی متعهد باقی ماند. مناسبات مسکو با کشورهای سوسیالیستی در امریکای جنوبی مؤید این واقعیت است. به عکس، ایالات متحده کمترین کاری برای بازتعریف روابط آشفته خود با امریکای جنوبی انجام نداد، انگار از زمان تسلط دکترین مونرو در سال ۱۸۲۳ تا کنون هیچ چیز تغییر نیافته است.

اکنون به نظر می‌رسد که امریکا باید تاوان محاسبات نادرست گذشته خود را بپردازد. جای شگفتی نیست که بلوک طرفدار روسیه در امریکای جنوبی، پس از دخالت روسیه در اوکراین و تحریم‌های متعاقب آن از سوی امریکا و غرب، همبستگی قاطع خود با مسکو را به نمایش بگذارد. واشینگتن، نگران از رشد بحران انرژی و خطر حضور روسیه در منطقه عمدتاً زیر تسلط ایالات متحده، اگرچه ناشیانه، تلاش می‌کند برخی گام‌های اشتباه گذشته خود را جبران

کند. در سوم ماه مارچ واشینگتن تصمیم گرفت سفارت خود را در هاوانا بازگشائی کند و دو روز بعد، هیأت امریکائی وارد ونزوئلا شد.

حالا که حرکت روسیه به اروپای شرقی یک بار دیگر «بازی بزرگ» دوران گذشته را برانگیخته است، ونزوئلا، کوبا و دیگران، هرچند هزاران فرسنگ از آن دور هستند، خود را در کانون این بازی بزرگ نویدبخش می‌یابند. با این‌که برخی در واشینگتن خواستار تجدیدنظر در سیاست‌های دیرینه علیه بلوک سوسیالیستی در امریکای جنوبی هستند، وظیفه ایالات متحده همواره ایجاد موانع بیشتر است. شگفت‌آور این‌که بزرگترین مانع بر سر راه امریکای جنوبی کاراکاس، هاوانا یا مسکو نیستند، بلکه لابی‌های قدرتمند و تأثیرگذار و گروه‌های فشار در واشینگتن و فلوریدا هستند. از سناتور جمهوری‌خواه از ایالت ایلینویز، ریک اسکات، در نشریه پولیتیکو نقل شد که گفت: «تنها چیزی که دولت بایدن با مادورو باید به بحث بگذارد، زمان استعفاى اوست.» در حالی‌که بسیاری از مقامات رسمی امریکا با این گفته اسکات هم‌نظرند، سیاست‌های امریکا این بار ممکن است تأثیری بر سیاست خارجی کشورشان نداشته باشد. حداقل یک بار هم شده صحنه در اختیار دولت ونزوئلا است.

پ. ن.: «رمزی برعود» ژورنالیست و ویراستار نشریه «فلسطین کرونیکل» و نویسنده ۶ کتاب است. بیان نظرات در این مقاله متعلق به نویسنده است و الزاماً مبین نظر هیأت تحریریه ونزوئلا آنالیسز نیست.

برگرفته از: ونزوئلا آنالیسز

منتشر شده در تاریخ: ۲۴ مارچ ۲۰۲۲